

RODOLJUB.

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca ter stane za vse leto 80 kr., za pol leta 50 kr. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 8 kr. če se enkrat tiska; 12 kr. če se dvakrat, in 15 kr. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Deželni zbor kranjski.

10. seja, dne 14. aprila.

Deželni glavar je prečital dopis ministerskega predsednika, s katerim se deželni zboru izreka zahvala za izraz udanosti in sožalja povodom smrti nadvojvode Ernesta.

Posl. Lenarčič je poročal o dež. odbora letnem poročilu in sicer o poglavju »agrarne razmere«, katero je bilo odobreno. Zajedno je bila sprejeta resolucija posl. Božiča, naj se premeni gozdni zakon.

Županstvu v Krškem se je dovolilo za novo bolnico vsakoletna podpora 700 gld. in za prvo obratno leto brezobrestnega predujema 1000 gld.

Zdravstvenemu okrožnemu zastopu v Črnomlju se je dovolila podpora 1200 gld. za zgradbo okrožne bolnice, ako bodo troški znašali 12.000 gld.

Sklenilo se je dalje, naj izdela dež. odbor načrte za vodovod v Slavini in naj se občinska cesta od Trebnjega v Račjeselo in od Dol. Nemške vasi do Trebelnega uvrsti med okrajne ceste.

O letnega poročila poglavju »šolstvo« je poročal posl. Ažman. Pri tej točki se je vnela živahna razprava glede uvedanja nemščine v ljudsko šolo v Zagorju in glede odredbe dež. šolskega sveta, s katero se je obbligatno uvedla nemščina na vseh štirirazrednicah. Hribar je vladno postopanje ostro grajal, in se je bil sprejel predlog, da se izreče radi tega postopanja obžalovanje.

11. seja, dne 21. aprila.

Dež. zbor je za zgradbo vodovoda na Vrhniki dovolil 20% prispevka do svote 22.000 gld.

Posl. Božič je samostojno predlagal, naj se v postojnskem okraju subvencionirata dve podružnici, v Vremah in v vipavski dolini, in se je ta predlog odkazal finančnemu odseku.

Prošnja županstva v Planini za podporo za vodovod se je odkazala dež. odboru. Odboru ribarskega okraja za Kranjsko se je dovolila brezplačna raba ribjega vališča v Studencu, in se mu je odpustilo plačilo zastankov, preklical pa se je letni prispevek 50 gld. Mestni občini ljubljanski se je za zgradbo dekliške osemrazrednice pri Sv. Jakobu v Ljubljani dovolila podpora 10.000 gld. — Glede učiteljskega pokojninskega zaklada pa se je sklenilo po poročilu posl. Višnikarja, naročiti dež. odboru, da predloži v prihodnjem zasedanju načrt zakona glede preskrbnin učiteljskih vdov in sirot.

Prošnja mestne občine Kranj za zgradbo železnice Loka-Divača in Kranj-Tržič-Celovec se je odkazala dež. železni-

škemu svetu, na predlog Pfeiferjev pa se je naročilo dež. odboru, naj predloži ministertvu spomenico, v kateri dokaže preobremenjenost dežele kranjske in prosi, da jemlje na to ozir pri razdelitvi osebnega dohodninskega davka.

12. seja, dne 25. aprila.

Posl. Šubic je predlagal, naj deželni zbor sklene: ustanovi se deželna obrtna komisija, kateri bode naloga naslanjaje se na c. kr. trgovinskega ministerstva osrednjo akcijo za pospeševanje malega obrta, skrbeti za podporo, povzdigo, razvoj in procvit kranjske obrtnije. To nalogo izvršuje deželna obrtna komisija s tem, da razširja in vpeljuje nove priznane delavske pripomočke in metode; da oživetvarja učne kurze za obrtnike, prireja razstave in preskrbuje obrtnikom razna delavska sredstva; da pospešuje gospodarsko organizacijo malega obrta z osnovanjem zadržug in končno, da upliva na dajanje kredita za male obrtnike.

Posl. Loy je interpeliral radi upadov hrvatskih razbojnikov na Kranjsko, na kar je deželni predsednik baron Hein pojasnil, da je vlada v obmejnih občinah organizovala končno stražo.

O Kalanovem predlogu glede obrtne razstave je poročal posl. Hribar, in se je sklenilo, naročiti dež. odboru, naj poroča, če bi kazalo, napraviti l. 1901 splošno deželno razstavo v Ljubljani.

O Božičevem predlogu glede trtnice za vipavsko dolino se je sklenilo, podpirati v postojnskem okraju dve trtnici s 1250 gld., jedno v vipavski dolini, drugo v Vremah.

Potem se je začela generalna razprava o realčnem zakonu, o katerem je poročal posl. Šubic.

13. seja, dne 26. aprila.

V tej seji je poročevalec Šubic zaključil generalno debato o realčnem zakonu. Pri specijalni debati se je unela ostra razprava pri točki o določbi hrvaščine neobligatnim učnim predmetom. Poslanec Lenarčič je naglašal potrebo, da zna vsak Slovan kak drug slovanski jezik, v prvi vrsti ruski jezik, in posl. Hribar mu je pritrdil. Deželni predsednik baron Hein se je močno razkoračil proti ruščini, na kar mu je s posebno ostrostjo odgovarjal posl. Kalan.

Končno je bil sprejet Povšetov predlog, da se določi hrvaščina obligatnim učnim predmetom in je bil sploh odobren ves zakon.

Pri zadnjem paragrafu so se Nemci po dr. Schafferju zavarovali proti državno-pravnim izvajanjem Kalanovim, na kar je poslanec Kalan odgovoril v naslednji seji.

14. seja, dne 28. aprila.

O napravi mostov čez reko Krko pri Dobravi in Mrsečji vasi je poročal posl. Ulm. Posl. grof Barbo je opozoril, da se je deželni zbor pred par leti izrekel, za napravo mostu pri Mrsečji vasi, da pa sam mokronoški cestni odbor odklanja prispevek, kakor tudi kostanjeviški. To vendar ne gre, da bi se cestni odbori spravljali v finančialne kalamitete, in zato naj se stvar zopet odkaže dež. odboru. Odsekov predlog je bil sprejet z dostavkom, da mora dež. odbor v prihodnjem zasedanju poročati. Županstvu v Sodražici se je dovolilo 150 gld. podpore. Končno je posl. dr. Tavčar poročal o Kalanovem predlogu glede ustanovitve obrtnih sodišč in se je izrekel za to. Tudi je govornik rekel splošno o Kalanovem predlogu, da je isti po sedanjem zakonu brez vsake vrednosti. Nadalje je predlagal, naj se naroči dež. odboru, da izvrši preiskave gledé obrtnih sodišč in da potem stavi v prihodnjem zasedanju konkretne predloge. Predlog je bil sprejet.

15. seja, dne 2. maja.

O proračunu normalno šolskega zaklada l. 1899. poročevalec posl. Višnikar. Regulacija učiteljskih plač je vplivala na ta zaklad. Potrebščina l. 1898. je znašala 398.573 gld., za l. 1899. pa znaša 454.891 gld., pokritje pa znaša 23.937 gld. Primanjkljaj se bliža pol milijonu, in iznaša 32% vseh dež. dohodkov. Dež. zbornica je proračun odobrila, in potem rešila več prošenj. Prošnja ljudsko-šolskih učiteljev, naj se določijo službene doklade vsem jednako po 60 gld., učiteljicam pa po 50 gld., se je ugodila.

Sprejeli sta se resoluciji: 1. Vlada se opetovano pozivlja, naj imenuje dež. šolskega nadzornika za ljudske šole na Kranjskem.

2. Dež. odbor naj se pogaja s c. kr. vlado, da primerno prispeva k ogromnim stroškom, katere nosi dežela za ljudsko šolstvo.

16. seja dne 5. maja.

O uvrstitvi obč. ceste Rakek-Logatec mej okrajne ceste, je poročal posl. Jelovšek. Predlog je bil sprejet, in se je določila v ta namen podpora 1000 gld.

Posl. Božič je poročal o razdružitvi občine Turjak v dve samostojni občini Turjak in Rob. Posl. Pakiž je govoril proti razdelitvi in predlagal, naj se iz davčne občine Turjak ustanovi posebna občina z imenom Turjak, iz davčnih občin Osolnik, Selo in Krvava Peč pa občina Rob, kar pa je bilo odklonjeno, in je odobrila zbornica zakonski načrt, katerega je predložil upravni odsek.

Posl. vitez Langer je poročal o proračunu kranjske kmetijske šole na Grmu

za leto 1899. Potrebščina iznaša za šolo 6882 gld., za gospodarstvo 9432 gld., skupaj 16.314 gld., primanjkljaja je 3204 gld. Govornik je predlagal, naj se določi program za vsprejemno skušnjo, in naj se zlasti sprejemajo gojenci srednjega stanu.

Posl. vitez Langer je poročal o vodovodu za Novomesto in okolico. Stroški bodo znašali 155.000 gld., h katerim naj država prispeva 40%, dežela kranjska 30% in vdeležne občine 30%. Zbornica je sprejela odsekov predlog glede vodovoda v Novemestu.

Zbornica je dovolila najetje posojila v znesku 32.000 gld. in v znesku 800.000 gld. za mestno občino Ljubljano.

Dovolilo se je 1000 gld. za zgradbo nove občinske poti od vasi Dolenje do Britih, za kar je prosila občina Planina pri Vipavi.

Za negotovimi nameni.

Slovaški spisala L. Podjavorinska.

II.

Drugi dan, takoj rano, bilo je znano že po vsi vasi, da so Mikulovi doma; mnogi so jih želeli videti, zlasti Zuzka, kajti navzlic temu, da jim niso bili naklonjeni, bili so prisiljeni priznati, da je zala; toda niti najbližji sosedje niso jih šli pozdravit. Hoteli so pred vsem pokazati, da ne marajo zá-nje.

Zuzka je začela takoj rano pometati in pospravljati po hiši, toda navzlic temu ni bilo tam nič prijetnejše, ker niso imeli hišnega orodja, stene pa so bile odprte in neobeljene. Mikulova se je prebudila s hudim glavobolom, zato ji je Zuzka napravila ležišče zunaj ob steni ter skuhala ji tminove juhe. Mikula je odšel takoj rano v gozd, iskat lesa za kurjavo in strugarenje; vrniti se je imel šele zvečer. Komaj je že čakal, da bo mogel znovič pričeti svoje delo.

Opoldne se je Zuzka oblekla v najlepšo obleko, češ, da pojde v vas; potem pa se je odločila ostati doma, ter šla na polupodrt vrt, gledaje sanjavo v daljavo. Solnce je prijetno ogrevalo zemljo, pokrito s svežo pomladno obleko. Iz vaške krčme so v nedeljski tišini doletavali k njej nerazločni glasovi godbe, kakor brenčanje čebel. Neka ganljiva tuga se je je lotila. »Tam je veselo«, misli si, sklonivši svojo čedno glavico, okrog katere je imela ovit moder svilnat robec; »škoda, da ne morem iti tje!« In zopet ji je prišlo pred oči življenje v svetu, šum velikih mest, katere je poznala, pa dolnjezemске pustinja, kamor so bili zašli le tako brez prtljage. »Tam je to vse drugače«, mislila si je.

Po poti, ki je držala pod njihovo kočjo od mlina, korakala je mlada deva praznično opravljena in s šopkom v roki. Bila je mlinarjeva hči, jedina, ki je bila poprej Zuzki nekoliko naklonjena. Tudi sedaj je pritekla k njej ter jo pozdravila.

»Grem na ples«, pravila je, gledaje z iskričimi očmi nepotrpežljivo proti vasi. »Ali ti ne pojdeš?«

»Ne; kaj bi tam delala?«, odvrnila je Zuzka, zatajivši pred tovarišico hrepenenje po zabavi.

»Kaj? To, kar jaz ali katera druga. Plesala bi. Ali se mar bojiš, da te nikdo ne popelje plesat?«

»Kaj bi to; peljal bi me, ko bi jaz hotela!«

»Kdo ve? ko nimaš ljubčka!« nasmejalo se je dekletu ter zbežalo, Zuzka je hotela še nekaj reči, pa je samo stisnila ustnici ter se naglo obrnila na stran. »Kaj je meni mar zá-nje!«, pomislila je čez trenutek s prezirljivim posmehom, ki ji je zaigral okrog usten, kadar se je spomnila prezirajočih jo vaščanov. »Grem raje pogledat, če že cvetó pri potoku spomenčice.« Po teh besedah je zdirjala po ozki stezici na cesto, poleg katere je žuborel mali potočič v ozki, močvirnati strugi, stekajoč se proti vasi. Po obrežju so rastle stare, krive vrbe in pod njimi cvetele vse leto nežne spomenčice. Zuzka si jih je nargala za šopek, na to pa se zagledala v jasne valčke, veselo žuboreče in potresujoče s svojim tokom glavice spomenčic. Bilo je tu tako prijetno, da je takoj pozabila na godbo in ples. Pa naglo ji je šinilo nekaj v glavo; kakor bi trenila, sezula si je čevljice, sedla na tla ter zarila bose noge v vodo. Joj, kak mraz jo potrese! Valčki, odbijajoči se ob njene noge, so sipali drobne iskricice, potem pa, spreminjajoči se zopet v valčke, so žuboreli naprej. Gledala je za njimi, dokler ji niso izginili izpred oči. Na vodi se je prikazala naglo dolga senca in v tem trenutku ji je nekdo s trdimi rokami zakril oči. Zuzka je smuknila kakor riba in z jednim skokom bila na nasprotni strani, začudeno zreča v nepoklicanega vznemirjevalca. Toda njen strah se je kmalu spremenil v prijetno začudenje; bil je to Samko — oni Samko, na katerega se je pred dvema letoma in pozneje često spominjala, in čegar lice vedno se smehljajoče, je bilo podobno licu kake deklince; z jasno-modrimi očmi, z malimi usti, ki so se v onem, za oba blaženem trenutku dotaknila njenega lica. Sedaj sta stala prvič od onega časa drug drugemu nasproti in oba sta bila v zadregi. Zdelo se je, da Samko ni pričakoval, da jo bo videl tukaj, kajti v prvem trenutku ni vedel, kaj naj bi rekel.

»Joj, kako si me prestrašil!«, rekla je naposled Zuzka, ko je opazila tudi njegovo zadrego.

»Da si mi pozdravljena, Zuzka! Zares si nisem mislil, da si to ti!«, dejal je on s tihim, mehkim glasom in, prestopivši na to stran, kjer je stala ona, podal ji rokó ter uprašal: »a odkod si se vzela tako naglo?«

»No, prišla sem, — a tudi naši so prišli. Že se je bilo zmračilo, ko smo dospeli v vas...«

»A zvečer niste svetili?«, segel ji je naglo v besedo. »Bil sem s tovariši pogledat, kaj delate, toda potem smo se razšli«, priznaval ji je mladenič skoro nehoté. Zuzka se je glasno in veselo nasmejala, pokazavši pri tem dve vrsti zdravih zobčev.

»Da, zbežali ste, ker vas je bilo strah! Torej si bil tudi ti med njimi? Glej ga no, kakšen junak si, ko si se tako prestrašil našega Pozora!«

»Kaj bi se bil prestrašil?«, odgovoril je z negotovim glasom, ne obrnivši očesa od njene polne, razvite postave. Ta njen zdravi, brezobzirni smeh ga je nekoliko zbegal. »Torej si ti tako zažvižgala, da je kar od gore odmevalo? Toda jaz se nisem ustrašil, — zares ne!«

»Sedaj več ne pojdeš na prežo pod naša okna, kaj ne?«, pokarala ga je ona posmehljivo, toda ne brez tajnega namena, ter dodala: »prav ti je takó; se boš vsaj odslej izogibal naše hiše.«

»Čemu naj bi se je izogibal? Ali se mar res bojim?«, rekel je v zadregi, prijemši se bližnje vrbove veje. Toda Zuzka ga že ni več čula — nekaj važnejšega ji je prišlo na misel. Povesila je oči in, ozrši se k zardelemu Samkovemu licu, mečkala s prsti konec svojega zastora. V vsej njeni prikazni je bilo opaziti v tem trenutku nekoliko nežnega samoljubja. (Dalje prih.)

Politični pregled.

Položaj. Grof Thun v pogajanjih z ogersko vlado gledé na nagodbo ni dosegel nikakega vspeha, zato se sodi, da se je splošni položaj vsled tega zelo poostiril. Govori se, da odstopi vse naše ministerstvo, ako se še pri daljnjih pogajanjih ne doseže povoljnih vspehov. Zatrjuje pa se ob enem, da cesar bil odstopa ne potrdil, temveč bi zaukazal ministerstvu ostati in nadaljevati pogajanja. No, za nas je pač vsejedno, ali je ministerski predsednik Peter ali Pavel, ker na jugu imamo še vedno stari sistem, ki dela z nami, kakor mačeha s pastorko. Sedaj so nas poučili dogodki, da gremo na slabše, in da zistem prav išče povodov, da bi nam škodil, da bi nas poniževal, da bi nas postavil v zasmeh pred našimi nasprotniki. Kar se dogaja sedaj na Primorskem, to že presega navadno človeško pamet; vsega tega ne more umeti oni, ki sodi stvari po pameti, ki je veljavna povsod drugod. Kje na svetu, za božjo voljo, bi bilo še možno, da bi vladni zistem na tako nečuvnen način postopal z onimi, ki ga podpirajo, da bi roka v roko z opozicijo tlačil jeden sestavni del večine, na katero se opira ista vlada?!

Izvrševalni odbor desnice je sklican na dan 25. t. m. Seje se udeležé vsi trije člani predsedstva poslanske zbornice in člani načelstev desničarskih klubov. Zajedno se snidejo tudi parlamentarne komisije posameznih desničarskih klubov. Razpravljalo se bo o jezikovnem zakonu.

Pododsek nemških opozicijskih strank je imel te dni posvetovanje, da se dogovori gledé skupnega nemškega programa. Program potem razglasijo v nedeljo.

Katoliški shod, ki se je vršil 15. t. m. v Lvovu, se ni dobro obnesel. Prišlo je do resnih konfliktov s socijalnimi demokrati. Slednji so zasedli ves prostor pred zborovališčem in prepevali delavske pesmi. Prišlo je do velike rabuke. Policija je aretovala osem delavcev, katere so njih tovariši poskusili osvoboditi. Ker se policija ni mogla ubraniti navala, ji je prišlo na pomoč vojaštvo. Infanterija in huzarji so socijalne demokrate razgnali. Aretovalci so se izročili sodišču. Pri teh rabukah je bilo več oseb ranjenih, mej njimi tudi več redarjev, na katere so izgretniki metali kamne.

Mirovna konferenca. Avstro-Ogersko zastopajo na mirovni konferenci v Haagu ti-le odposlanci: grof Welsersheimb, poslanik v Haagu, Okolicsany, poslaniški svetnik v zunanjem ministerstvu, Merey, profesor mejnarodnega prava na Dunaju, dr. Lammarsch, podpolkovnik v generalnem štabu Khuepach in kapitan grof Soltyk.

Spomenik francoskemu predsedniku Carnotu v Lijonu odkrijejo dne 21. t. m. Odkritje se izvrši z vso potrebno slovesnostjo, tičočo slavnemu možu.

Domače in razne novice.

Deželni zbor kranjski je imel v torek svoje zadnje zasedanje. S poročilom, ki je seveda kar možno skrajšano, bomo v prihodnji številki pri kraji in potem spregovorimo nekoliko besed o važnosti, oziroma o pomenu storjenih sklepov in tudi o političnih pojavih, kateri so se primerili.

Deželne podpore. Dež. zbor je za letošnje leto dovolil naslednje podpore: »Dramatič. društvu« v Ljubljani 5000 gld. »Theaterverein« v Ljubljani 5000 gld. »Družbi sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani 1000 gld. »Slovenskemu planinskemu društvu« v Ljubljani 500 gld. Dijaškemu podpornemu društvu »Radogoj« v Ljubljani 400 gld. Učiteljski jubilejski ustanovi v Ljubljani 50 gld. Društvu »Naša straža« v Ljubljani 100 gld. Podpornim zalogam in sicer: c. kr. nižje gimnazije v Ljubljani 250 gld., c. kr. gimnazije v Novem Mestu 200 gld., slovenskih visokošolcev na Dunaji 200 gld., slovenskih visokošolcev v Gradcu 200 gld., c. kr. gimnazije v Kranju 100 gld., c. kr. gimnazije v Kočeji 100 gld. Dijaškim kuhinjam in sicer: Jeranovej v Ljubljani 250 gld., v Kranju 250 gld., v Novem Mestu 50 gld., v Kočevju 25 gld., Društvu »Narodna šola« v Ljubljani 200 gld. Dijaški in ljudski kuhinji v Ljubljani 100 gld. Deželnemu pomočnemu društvu »rdečega križa« v Ljubljani 100 gld. Gospodinjškemu pomočnemu društvu »rdečega križa« v Ljubljani 50 gld. Podpornim društvom in sicer: za odpuščene kaznjence v Mariboru 25 gld., za ubožne realce v Ljubljani 50 gld., medicinskemu na dunajskem vseučilišču 20 gld., rudarskih akademikov v Ljubnem 20 gld., pravnikov na Dunaji 25 gld. Bolniškemu društvu slovanskih velikošolcev v Gradcu 50 gld. Bolniškemu društvu slovanskih velikošolcev na Dunaji 50 gld. Bolniškemu in podpornemu društvu pomožnih in zasebnih uradnikov na Kranjskem 100 gld. Freitisch-Institutu na vseučilišču v Gradcu 25 gld. Asilnemu društvu dunajskega vseučilišča 50 gld. »Mensae academicae« na Dunaji 30 gld. »Mensae academicae« na tehniki v Gradcu 40 gld. Društvu gospej krščanske ljubezni sv. Vincencija pavlanskega v Ljubljani 100 gld. Dobrodelnemu društvu tiskarjev v Ljubljani 25 gld. Olepševalnemu društvu v Škofji Loki za napravo kopališča 100 gld. Društvu za stavbo delavskih hiš v Ljubljani 165 gld. Skupaj 15.000 gld.

Državno podporo je dovolilo poljedelsko ministerstvo tukajšnji kmetijski družbi v znesku 500 gld. za pospeševanje lanoreje. — 100 gld. je poljedelsko ministerstvo nakazalo kmetijski podružnici v Grahovem (logaški okraj) za napravo ograje okoli drevesnice. — Isto ministerstvo je dovolilo kmetijski družbi v svrhu pospeševanja živinoreje in rastlinstva naslednje podpore za tekoče leto, za družbino sadno šolo 300 gld., za nakup bakrenega vitrijola in peronospera-brizgalnic 1000 gld., za pospeševanje in povzdigo sadne kupčije 200 gld., za nakup plemenih bikov 2000 gld., za povzdigo ovčjereje 300 gld., svinjereje 500 gld., čebeloreje 150 gld. — Nadalje dovolilo je deželnemu odboru 150 gld. za razširjenje deželne trtnice.

Umrl je g. Jakob Smolej v 75 letu svoje starosti. Pokojnik je bil vpokojen dež. šolski nadzornik, in je služboval v Opavi, v Požunu in v Ljubljani. Bil je

blag mož, ki je vzgajal svoje otroke, pa tudi svoje vnuke v slovenskem duhu. Od vseh je bil ljublj. N. v m. p.!

Waser. † — 12. t. m. po noči je umrl jeden najljutejših sovražnikov slovenskega naroda, vpokojeni višjesodni predsednik Waser v starosti 88 let. Pokojnik, ki je bil rodom iz Ptuja, je postal l. 1838. profesor v Inomostu, l. 1850. pa državni pravdnik v Gradcu. Leta 1861. je bil voljen v državni zbor, kjer se je pridružil levičarskim avtonomistom, in v deželni zbor, l. 1865. pa je bil radi napadov na Belcredija v deželnem zboru od državnega pravdnikstva prestavljen k deželnemu sodišču. Herbst ga je l. 1868. poklical kot sekcijskega šefa v pravosodno ministerstvo, l. 1878. pa je bil imenovan višjesodnim predsednikom v Gradcu, na katerem mestu je ostal do l. 1892. Kot višjesodni predsednik je imel hude boje radi jezikovne ravnopravnosti, v katerih bojih je pokazal uprav strastno sovraštvo proti slovenskemu narodu.

Spravljalivost goriškega dežel. glavarja dr. Pajerja. Dež. zbor goriški je svoj čas sklenil, da nakupi za 100.000 gl. delnic vipavske železnice. Dežel. odbor tega sklepa dolgo ni hotel izvršiti. Po odstopu prejšnjega glavarja grofa Frana Coroninija so se pa razmere v dež. odboru nekoliko premenile, in se je dež. odbor obrnil do goriške zastavljalnice, naj mu posodi rečeno svoto. Lahki so znali stvar zavlačevati, in zastavljalnica ni dala na omenjeno zahtevo toliko časa odgovora, dokler ni bil imenovan novi glavar. Sedaj je dež. odbor razveljavil poprej storjeni sklep glede najetja posojila za nakup delnic vipavske železnice in prav zaupnik Thun-Kaizlovega ministerstva, prav novi dež. glavar dr. Pajer je to provzročil. In temu človeku pojo oficijozni listi slavo in ga »Fremdenblatt« povzdiguje kot spravljalivega človeka! —

Primorske zadeve. Ožji odbor slovenskih in hrvaških poslancev vseh treh primorskih deželnih zborov je imel včeraj v Trstu sejo, v kateri so prišle važne stvari na razpravo.

Iz isterskega dež. zbora. Italijanski dež. poslanci so na predlog posl. dr. Bubbe sklenili, da se veljavnost mandatov slovanskih poslancev, ki vstrajajo v abstinenca, za sedaj še ne prekličje.

Politično društvo „Sloga“ v Gorici ima dne 25. t. m. svoj redni občni zbor, ki bode jako zanimiv in pomemben za razvoj političnih razmer na Goriškem.

Pokopani spravnih poskusih. Našim čitateljem so znani pogoji, koje je dr. Gregorčič naznanil dež. glavarju dr. Pajerju, in pod katerimi so slovenski poslanci pripravljani vstopiti v dež. zbor. Dež. glavar je na dotično naznanilo odgovoril s skrajno strupenim pismom, s katerim je odklonil vse postulate. Poskusi za spravo mej Slovinci in Lahki so s tem pokopani.

Za železnico Grobelno-Slatina do dež. meje je dež. zbor štajerski pripravljen prispevati 400.000 gld., ako bo dotična delniška družba jamčila za zvezo s hrvaškimi železnicami, ter naloženi kapital ne bo presegal svote 1.250.000 gld.

Razdelitev slatinske občine. V seji dež. zbora štajerskega je prišla, in to že drugič, razdelitev občine Slatine na vrsto. Prvikrat, ko je sklenil dež. zbor to razdelitev, ni dobil dotični zakon sankcije. Sedaj je dež. zbor ta sklep ponovil proti

ugovarjanju dr. Dečka, dr. Jurtela in Žičkarja, in dež. odbornik Reicher je brez ovinkov povedal, da bodo Nemci ta svoj sklep toliko časa ponavljali, da zadobi cesarjevo potrdilo.

Tombola z dobitki je dovoljena za tekoče leto kmet. podružnici v Begunjah na Gorenjskem.

Nagrado za rešitev življenja je priznala dež. vlada 14letnemu kočarjevemu sinu Janezu Strempfelu iz Laniš in sicer v znesku 20 gld., ker je junaško rešil svojo mater Marijo iz ognja.

Važna razzodba. Upravno sodišče je pred kratkim razzodilo, da dež. komisije za odmero pridobitnega davka ne smejo zvišati postavk, ki so jih določile davčne komisije.

Orožniška postaja se je na novo ustanovila v Vačah v litijskem okraju.

Zlato poroko sta praznovala dne 16. t. m. starši gospe Svetčeve v Litiji, Lovro in Ivana Turo. Oba sta še precej krepka. Čestitamo!

Napadeni orožniki. 29. aprila po noči so patrolirali okoli Stožc orožniki, ker se je bilo bati kakih izgredov. Na cesti proti Ježici so napadli fantje orožnike in zbežali. Orožniki so ujeli samo Jerneja Pedšuha ter ga izročili dež. sodišču.

Slovenski ne znajo več pri slovenskem 17. pešpolku v Celovcu. Poroča se namreč: Eden izmej rezervistov je slovenski javil, da je prišel k vajam! Stotnik pa ga je dal zapreti zato!

Nezgoda ali poskušen samomor? Dne 11. t. m. se je ustrelil v Kozarjih v glavo Robert Kintzel, stavbeni tehnik pri tvrdki F. Supančič v Ljubljani. Kroglja je obtičala v glavi; ranjenca so še živega prepeljali v dež. bolnico. Mož ima malo upanja, da bo okreval.

Nesreča na železnici. V nedeljo zvečer, ko je vozil brzovlak z Reke do Zagreba, se je utrgala velika skala ter padla na vlak in razbila jeden vagon II. razreda. V vagonu je bila mati z otročičem, kojima se ni nič hudega pripetilo.

Kaznjeneec utekel. V Kočevju zaprti cigan Bogoljub Krebs, ki se sumi, da je vlomil in ki se je z vso silo branil orožnikov, je iz ječe, ko se je čistila, utekel. Krebs je na Hrvaškem rojen v Zlatarju, ter je bržčas bežal preko meje v rojstni svoj kraj.

Pri postaji Vrbi na Koroškem se je splašil konj pred železnico in prišel pod lokomotivo, ki ga je usmrtila. Dve ženski in jeden moški v vozu so se nekoliko poškodovali.

Strelnica je udarila minulo soboto v poslopje Jurija Leskovarja v Trnovcu pri Slov. Bistrici. Pogoreli sta dve hiši in dvoje gospodarskih poslopij.

Požar. V torek, 9. t. m. se je vnel valčni mlin gosp. Viljema Brunschmida v Radečah in popolnoma pogorel. Škoda znaša 10.000 gold., za kolikor pa Brunschmid ni bil zavarovan.

Nevihta razzajala je dne 12. t. m. po Novemestu in okolici. Strelnica je udarila na več mestih.

Jednajsti izkaz prispevkov za cesarjev spomenik v Ljubljani. Darovale so nadalje v rečeno svrhu občine: Kanal 20 gld., Vremski Britof 20 gld., Grosuplje 20 gld., Spodnja Šiška 30 gld., Dobrunje 100 gld., Gorenji Logatec 25 gld. in Črniče na Goriškem 20 gld.

Grozen zločin se je dogodil 1. maja na Dunaju v okraju Otakring, kateremu so pa šele 4. t. m. prišli na sled. Dekletce petih let, hčerke neke uboge vdove, Marije Winter so našli v neki shrambi temne kleti umorjeno, in vse priča, da je neki nečloveški pohotnik izvel nad otrokom tudi strašen nenravstveni zločin. Ljudje so takoj splošno sumili, da je morilec neki mizarski pomočnik, Josip Kopetzky, kateri se je res tako vedel, kakor da ima slabo vest. Dasi morilec trdovratno taji svoj zločin, je vendar dobilo redarstvo toliko neovrgljivih dokazov proti njemu, da se skoro z gotovostjo lahko trdi: Kopetzky je umoril Marijo Winter!

Zapuščina neke sirote. V Brnu je 17. decembra umrla neka Julija Hoffman, v 82. letu svoje starosti, ki je od občine dobivala 200 gld. letne podpore. — Po njeni smrti pa so našli v stanovanju 99 zlatov, 4000 gld. gotovine in v 40.000 gld. v vrednostnih papirjih s kuponi.

Evropa šteje po najnovjši štetvi 366,425.790 prebivalcev; vse armade štejejo 8,403.544 mož, za slučaj vojne nad 21 milijonov. Za te vojake plačuje Evropa v mirovnem času 5 milijard in 303 milijonov frankov. Državni dolgovi znašajo 116 milijard in 600 milijonov, torej pride na vsako glavo 420 frankov. Na Portugalskem pride na glavo državnega dolga 794 frankov, na Nizozemskem 480, v Italiji 417, v Avstriji 364, v Belgiji 350, v Španiji 339, na Grškem 334, v Nemčiji 274, v Rusiji 146, v Turčiji 137 in v Švici 25 frankov. Redni letni davčni troški znašajo 19 milijard 583 milijonov ali 74 frankov od osebe.

Junaško požrtvovalno deklè. V bolnici v Volsku v Rusiji je bil bolan 19 let star mladenič, ki je trpel vsled velike rane. Zdravniki so izjavili, da se ozdravi rana le, če se prišije preko nje kos zdrave človeške kože. Tedaj se je ponudila bolniška postrežnica Justina Bobiš, da ji izrežejo kos kože. In res, zdravnik je izrezal dekletu z desnega ramena; bolnik pa je res ozdravil. Županstvo je izreklo dekletu zahvalo.

Upeljati kavo, ki bi pospeševala zdravje in ki bi ob jednem nadomestila neredilno, našim živcem škodljivo bobovo kavo, ali jo vsaj storila neškodljivo, to so skušali že dalj časa doseči vestni zdravniki in prijatelji človeštva. V Kathreiner-Kneippovi sladni kavi se je slednjič našlo nadomestilo, za to tako splošno razširjena navada, ki se skoro ne da več pogrešati, da se popije enkrat ali dvakrat na dan, tudi večkrat, nekoliko tople kave, katera zdravju ne škoduje, ki pa vendar zadovolji našemu namenu. Kathreiner-Kneippova sladna kava se je skazala zlasti glede priljubljenega okusa bobove kave kot njena najizvrstnejša primes namesto doslej običajnih pomočkov, ki niso bili družega kakor barvila. Samo ta kava ohrani ta dobri okus, ga stori še mnogo boljšega, milejšega in prijetnejšega. Slednjič se z uporabljevanjem tega domačega izdelka (ki je pristen le v znanih izvornih zavrtkih z imenom Kathreiner, nikoli na vago na prodaj) v vsaki družini precej prihrani, in služi torej ta kava splošni blaginji v dvojnem oziru.

Tržne cene v Ljubljani

17. maja 1899.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, 100 kg	9	Špeh povejen, kgr.	74
Rež, „	7 80	Surovo maslo, „	86
Ječmen, „	7	Jajce, jedno	02
Oves, „	6 00	Mleko, liter	08
Ajda, „	8	Goveje meso kgr.	64
Proso, „	9	Telečje „	64
Koruza, „	5 50	Svinjsko „	76
Krompir, „	3	Kostrunovo „	40
Leča, hktl.	12	Piščanec „	55
Grah, „	10	Golob „	20
Fižol „	12	Seno, 100 kilo	1 70
Maslo, kgr.	96	Slama, „	1 60
Mast, „	72	Drva trda, klfr.	6 30
Špeh svež, „	68	„ mehka, „	4 50

Loterijske srečke.

Gradec, 13. maja.	38, 47, 79, 33, 16.
Lino, 6. maja.	27, 3, 17, 29, 30.
Brno, 17. maja.	84, 65, 52, 61, 87.
Dunaj, 13. maja.	2, 11, 20, 75, 16.
Trst, 6. maja.	57, 40, 48, 10, 63.
Praga, 10. maja.	25, 10, 21, 22, 31.

Odgovorni urednik dr. Ivan Tavčar.

Vizitnice

priporoča

„Narodna tiskarna“ v Ljubljani.

Posojilnica za Bled in okolico

registr. zadruga z neomejeno zavezo obrestuje hranilne vloge po

4¹/₂%

in plačuje rentni davek sama.

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante.

Razglas.

Mestna hranilnica ljubljanska

posojuje denar na posestva in sicer do 5000 gld. po 4³/₄%, od 5000 gld. naprej pa po 4¹/₂%, ter daje posojila na posestva tudi na ta način, da prevzema potom odstopa vže vknjižene dolgove proti 4³/₄%, oziroma 4¹/₂% obrestovanju.

Obresti se plačujejo vsacega pol leta naprej, z njimi pa plača vsak dolžnik tudi toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo vsako leto ravno 5% od izposojenega kapitala, tako da se ves dolg polagoma poplača.

Kava družbe sv. Cirila in Metoda!

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi, ki Vam bode gotovo ugajal, to je iz čiste cikorijske in sladove tvarine napravljena domača „Kava“ in „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda“.

☞ Dobiva se povsod! ☜

Glavna zaloga pri: **Iv. Jebačinu** v Ljubljani.

Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda!

F. P. VIDIC & Co. v Ljubljani

ponujajo po najnižjih cenah vsakokoli množino

zidarske opeke zarezane strešne opeke

(Strangfalzziegel) rudeče in črne, z zraven spadajočo stekleno zarezano opeko in strešnimi okni iz vlitega železa

lončene peči in štedilnike

lastnega izdelka

Roman-cement

lastnega izdelka

Dovški portland-cement

kakor vse v stavbinsko stroko spadajoče predmete.

☞ Najnižje cene!!! ☜

(672-6)

Vožnje karte in tovarni listi v

AMERIKO.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna

naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje radovoljno

Red Star Linie

Dunaj IV., Wiednergürtel št. 20

ali pa

Anton Rebek

Kolodvorske ulice št. 29 v Ljubljani.

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hilšarjeve ulice št. 10.

☞ Nabiralce las opozarjam s tem uljudno na mojo firmo. ☜